

**НАЦИОНАЛНА КОМИСИЯ ПО
КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ**

**МОНИТОРИНГОВ ДОКЛАД
НА НАЦИОНАЛНАТА КОМИСИЯ ПО КОРПОРАТИВНО
УПРАВЛЕНИЕ
ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА КОРПОРАТИВНОТО
УПРАВЛЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ
ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2023 Г.**

Февруари, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. РОЛЯ НА НАЦИОНАЛНАТА КОМИСИЯ ПО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ	3
II. НАЦИОНАЛЕН КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ. ОБХВАТ И ПРИЛАГАНЕ.....	4
1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.....	4
2. ПОСЛЕДНА АКТУАЛИЗАЦИЯ НА НАЦИОНАЛНИЯ КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ.....	4
3. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ НА КОДЕКСА КЪМ 31.12.2023 г.....	6
4. ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ	8
III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕ НА КОРПОРАТИВНОТО УПРАВЛЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ В ПЕРИОДА 2021 – 2023 Г.....	9
1. ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЕЙНОСТТА НА ПУБЛИЧНИ ДРУЖЕСТВА И ДРУГИ ЕМИТЕНТИ НА ЦЕННИ КНИЖА ПО СМИСЪЛА НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА.....	11
2. ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЕЙНОСТТА НА ПУБЛИЧНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ – ДЪРЖАВНИ И ОБЩИНСКИ	28
IV. ДЕЙНОСТИ ПО ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ 2021 – 2023 Г. СРЕД КОМПАНИИТЕ С ПРЕОБЛАДАВАЩО ДЪРЖАВНО И ОБЩИНСКО УЧАСТИЕ, КАКТО И ДРУГИ ЧАСТНИ, НЕЛИСТВАНИ КОМПАНИИ.....	29
V. ПРОВЕЖДАНЕ НА ПОЛИТИКА НА НАЦИОНАЛНАТА КОМИСИЯ ПО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА СТАНДАРТИТЕ НА ДОБРОТО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ В КОНТЕКСТА НА ВЪПРОСИТЕ, СВЪРЗАНИ С УСТОЙЧИВОСТТА.....	30
VI. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ И ДЕЙНОСТИ.....	31
ПРИЛОЖЕНИЕ 1	33
ПРИЛОЖЕНИЕ 2	34

I. РОЛЯ НА НАЦИОНАЛНАТА КОМИСИЯ ПО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Националната комисия за корпоративно управление е създадена за целите на насърчаване прилагането на добрите практики по корпоративно управление и развитието на Българския национален кодекс за корпоративно управление (БНККУ или Кодекса).

Комисията е постоянно действащ, независим орган, създаден на 3 септември 2009 г. под егидата на Българската фондова борса (БФБ) и Комисията за финансов надзор (КФН), с подкрепата на Световната Банка и Международната финансова корпорация (IFC).

Мисията на Комисията е да насърчава утвърждаването на добрите практики в областта на корпоративното управление, за да подпомогне дружествата да привлекат капитал и да подобри тяхното представяне на капиталовите пазари.

Като единствената представителна организация в областта на корпоративното управление, Националната комисия за корпоративно управление приветства диалога с всички държавни институции и представители на бизнеса, които имат за цел повишаване на стандартите за корпоративното управление.

Близо 15 години, организациите, които са учредители на Националната комисия по корпоративно управление се стремят да утвърждават принципите за добро корпоративно управление и прозрачност в дейността на компаниите, които прилагат Националния кодекс за корпоративно управление, организират повече от 30 публични мероприятия и обучения на корпоративни ръководства, директори за връзки с инвеститорите и регистрирани одитори.

Към 31.12.2023 г., членове на Управителния съвет (УС) на Националната комисия по корпоративно управление са:

- Проф. д. ик. н. Бистра Николова Боева;
- Доц. д-р Маню Тодоров Моравенов;
- Проф. д-р Стефан Христов Петранов;
- Асоциация на индустриалния капитал в България;
- Асоциация на дружествата със специална инвестиционна цел;
- Асоциация на директорите за връзки с инвеститорите в България;
- „Монбат“ АД;
- „Софарма“ АД;
- „Българска фондова борса“ АД;
- „Стара планина холд“ АД;
- УД „Златен лев Капитал“ АД;
- Институт на вътрешните одитори;
- Българска асоциация на управляващите дружества.

Към 31.12.2023 г., председателството се осъществява от Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите в България чрез председателя на УС на организацията – Даниела Пеева.

С оглед разширяване на кръга на организациите, които са членове на Националната комисия за корпоративно управление, популяризиране на Кодекса и добрите практики в областта на корпоративното управление, през октомври 2021 г. председателството на НККУ отправи покани за членство до следните организации: Институтът на дипломираните експерт-счетоводители - ИДЕС, Българската асоциация на лицензираните инвестиционни посредници - БАЛИП, Българската асоциация на управляващите дружества - БАУД и Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване - БАДДПО. На този етап към Националната комисия по корпоративно управление се присъедини Българската асоциация на управляващите дружества, която се ангажира да работи активно за утвърждаване на принципите на доброто корпоративно управление в страната и изрази готовност да поеме новото председателство на Комисията през 2024 г. за тригодишен мандат.

II. НАЦИОНАЛЕН КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ. ОБХВАТ И ПРИЛАГАНЕ.

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Развитието на капиталовия пазар, изискванията на инвеститорите и натрупаният опит, поставиха през 2007 г. въпроса за изработване и приемане на Национален кодекс за корпоративно управление (Кодекса), който се явява единственият кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор на основание чл. 100н, ал. 8, т. 1, бук. „а“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Кодексът е стандарт за добра практика и средство за поддържане на прозрачна бизнес комуникация. Кодексът за корпоративно управление е съобразен с нормативната уредба, без да я повтаря. Той препоръчва как българските компании да прилагат добрите практики и принципите на корпоративно управление, в това число и в областта на устойчивото развитие. Правилата и нормите на Кодекса са стандарти за управлението и надзора на публичните дружества, доказали през годините своята ефективност.

2. ПОСЛЕДНА АКТУАЛИЗАЦИЯ НА НАЦИОНАЛНИЯ КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Отчитайки своята роля като организация, която насърчава прилагането на добрите практики по корпоративно управление и следи за прилагането на Българския национален кодекс за корпоративно управление, съобразно най-новите тенденции в развитието на корпоративното управление, на свое заседание, проведено на 01.07.2021 г., УС на Националната комисия по корпоративно управление прие изменения и допълнения в Националния кодекс за корпоративно управление.

Измененията и допълненията на Националния кодекс за корпоративно управление отчитат настъпилите в последните три години промени в нормативната уредба относно дългосрочната ангажираност на акционерите и в областта на възнагражденията на корпоративното ръководство. В духа на най-новите тенденции в развитието на корпоративното управление са създадени нови глави, съответно глава четвърта – Разкриване на финансова и нефинансова информация и глава пета – Заинтересовани лица и Устойчиво развитие.

Промените в Националния кодекс за корпоративно управление са в сила от 01.07.2021 г. и са взети предвид при отчитане на компаниите в декларациите за корпоративно управление към 31.12.2021 г. и 31.12.2022 г.

Въз основа на приетата през последните три години политика на Европейския съюз (ЕС) и Република България за устойчиво развитие, заложените в Зелената сделка цели, Принципите на корпоративното управление на G20/ОИСР от 2023 г., както и Целите за устойчиво развитие на ООН от 2015 г. и Насоките на ООН за бизнеса и човешките права (2011), Националната комисия по корпоративно управление отчете необходимостта от промяна в Националния кодекс за корпоративно управление в края на 2023 г., като инициира предложение за промяна в разпоредбите на Кодекса през 2024 г. Ръководството на Националната комисия за корпоративно управление е изготвило проект за изменение и допълнение на Националния кодекс за корпоративно управление, който е предоставен за съгласуване между всички организации, членуващи в Комисията. Предвижда се предложените промени в Кодекса да бъдат приети в средата на 2024 г. и да влязат в сила преди отчитането за 2025 г.

Предложените промени обхващат:

- Допълване на функциите и задълженията на корпоративните ръководства с конкретни ангажименти за придобиване и надграждане на познания на членовете на корпоративните ръководства относно въздействието на климата върху развитието на дружеството и за утвърждаване приоритетите на компанията в областта на устойчивостта и климатичните промени;
- Включване на препоръки относно подбора на кандидати за членове на Управителния и Надзорния съвет или на Съвета на директорите, основан на сравнителна оценка на квалификациите на всеки кандидат, както ясни, обективни, недискриминационни критерии. Предвидено е подборът да обхване съответните мерки за постигане на балансирана представеност на половете, които дружеството ще се стреми да прилага по отношение на членовете на корпоративното ръководство като дава публичност на този подбор; Независимо от добрите резултатите по отношение на равнопоставеността на половете в корпоративните ръководства на българските компании, в съответствие с новите положения на политика на ЕС е предвидено предложената промяна да засили и насърчи постигането на още по-добра балансираност между половете.

- Допълнени са изискванията към Политиката за възнагражденията, която следва да обвързва променливото възнаграждение и резултатите от дейността, с предварителни критерии, свързани с резултатите и да включва измерими стандарти, които подчертават дългосрочните интереси на дружеството и акционерите пред краткосрочните съображения. Изрично е посочено, че подобни измерими стандарти могат да се отнасят до общата възвръщаемост на акционерите и подходящи цели и показатели за устойчивост;

- Направено е предложение за промяна в наименованието и съдържанието на раздел **РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ, СВЪРЗАНА С УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ, ФИНАНСОВОТО ОТЧИТАНЕ И ДРУГАТА КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ**. Предвидено е корпоративните ръководства, освен да осигуряват оповестяването на всяка съществена регулирана информация относно дружеството, да съобразят оповестяванията и с необходимостта от представяне на информация за въздействие на екологичните промени върху дейността на дружеството, съответно за въздействието на дейността на дружеството върху екологичните промени.

3. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ НА КОДЕКСА КЪМ 31.12.2023 г.

Съдържащите се в Националния кодекс препоръки за добро корпоративно управление, правила за защита на акционерите, прозрачност, за работа на корпоративните ръководства и съобразяване със заинтересованите лица, са адресирани до публичните дружества в България. Кодексът се препоръчва и на дружествата, които планират да придобият публичен статут. Като национален кодекс той се прилага и от дружествата с преобладаващо държавно и общинско участие – публични предприятия по смисъла на Закона за публичните предприятия.

3.1. Публични дружества и други емитенти на ценни книжа по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Съгласно чл. 100н, ал. 7, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, годишният доклад за дейността на публичните дружества и други емитенти на ценни книжа трябва да включва освен информацията по Закона за счетоводството и декларация за корпоративно управление.

Вече близо 15 години листваните компании - публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, отчитат нивото на корпоративно управление по Националния кодекс за корпоративно управление като изготвят декларация по чл. 100н, ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа. През тези години са положени не малко усилия насочени към подобряване качеството на разкриваната информация от страна на публичните дружества, като по подходящ начин са насърчавани компаниите, чието управление изцяло е съобразено с принципите, залегнали в Националния кодекс.

В тази връзка, Националният кодекс за корпоративно управление се прилага от 241 компании, вписани от КФН в регистъра на публичните дружества и други емитенти на

ценни книжа, респективно чиито ценни книжа се търгуват на регулиран пазар на ценни книжа, организиран и поддържан от „Българска фондова борса“ АД (БФБ).

3.2. Публични предприятия по смисъла на Закона за публичните предприятия

С влизане в сила на разпоредбите на Закона за публичните предприятия и Правилника за прилагането му са въведени изисквания за публичните предприятия – държавни и общински, категоризирани като „големи“ и предприятия, на които са възложени задължения за извършване на обществени услуги и/или цели на публичната политика да изготвят и представят на органа, упражняващ правата на държавата, и в Агенцията за публичните предприятия и контрол като част от годишните си финансови отчети и Декларация за корпоративно управление по чл. 100н, ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Към 31.12.2023 г. броят на държавните публични предприятия е 185 по данни на Агенцията за публичните предприятия и контрол. Агенцията не е предоставила данни, нито от данните публикувани на нейната електронна страница може да бъде направен извод колко от всички публични предприятия се класифицират като „големи“ предприятия. Не може да бъде анализирана и информацията, публикувана на страницата на Агенцията за публичните предприятия и контрол относно нивото на корпоративно управление на задължените да разкриват информация субекти, тъй като последните публикации на годишни отчети на задължени лица - публични предприятия са от 2020 г.

Като представителна организация, Националната комисия по корпоративно управление се опитва да въведе и насърчава отчитането и прилагането на Кодекса от страна и на тези предприятия. В тази връзка в периода 2021 – 2022 г. до Агенцията за публичните предприятия и контрол са изпратени няколко писма с информация за наличието на Национален кодекс за корпоративно управление, който Агенцията да припознае и публикува на електронната си страница. През 2023 г. бяха проведени два семинара за публични предприятия, организирани от Националната комисия по корпоративно управление в партньорство с Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите в България и Асоциацията на индустриалния капитал в България. На присъствалите 140 представители на публични предприятия беше представен Националният кодекс за корпоративно управление и съответно разяснен начинът, по който следва да бъде извършено отчитането.

Съществува и една голяма група публични предприятия – големи общински предприятия, които следва да публикуват декларация за корпоративно управление. За съжаление техният брой не може да бъде установен, тъй като Агенцията за публичните предприятия и контрол не ги припознава като поднадзорни субекти и съответно не събира и публикува информация от тях. Те предоставят тази информация единствено в съответната община и практически е невъзможно да бъде направен анализ на

Мониторингов доклад, 2021-2023 г.

корпоративното управление на големите общински предприятия, както и да бъде намерена централизирана информация за тях.

Въпреки това, Националната комисия по корпоративно управление полага усилия насочени към подобряване качеството на разкриваната информация от страна и на държавните и общински предприятия.

През 2023 г. Националната комисия по корпоративно управление, съвместно с Национално сдружение на областните многопрофилни болници за активно лечение, проведе полудневен семинар на тема: Отчитане и разкриване на информация от публичните предприятия – областни многопрофилни болници. На семинара присъстваха 30 представители на областни многопрофилни болници, работещи в областта на отчетността.

4. ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Кодексът се прилага на основата на принципа „спазвай или обяснявай“, което означава, че компаниите, които са приели да спазват Кодекса, трябва да оповестяват информация за конкретните аспекти на практиките за корпоративно управление, които те прилагат. Дружествата следва да предоставят описание на начина, по който са приложили заложените в Националния кодекс за корпоративно управление препоръки по отношение на въпросите, които са от най-голямо значение за акционерите. В този смисъл са и дадените препоръки на Европейската комисия от 09.04.2014 г. относно качеството на отчитането в рамките на корпоративното управление.

Съгласно изискванията на Националния кодекс, информация за прилагането на Кодекса дружествата публикуват в годишните си отчети и на своите електронни страници посредством Декларация за корпоративно управление.

Допълнително, с разпоредбата на чл. 100н, ал. 8 в Закона за публичното предлагане на ценни книжа са въведени конкретни изисквания за съдържанието на декларацията за корпоративно управление, а именно: информация дали дружеството спазва по целесъобразност Кодекса за корпоративно управление, одобрен от комисията, или друг кодекс за корпоративно управление; информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от дружеството в допълнение на Кодекса; обяснение кои части на Кодекса не се спазват и какви са основанията за това, съответно когато компанията е решила да не се позовава на никое от правилата на Кодекса за корпоративно управление – основания за това; описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на компанията във връзка с процеса на финансово отчитане; информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане; състава и функционирането на административните, управителните и надзорните органи и техните комитети, както и описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на емитента във връзка с

Мониторингов доклад, 2021-2023 г.

аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период; когато не се прилага такава политика, декларацията съдържа обяснение относно причините за това.

Прегледът на декларациите за корпоративно управление в периода 2021 – 2023 г. показва унифициране на съдържанието на представяната информация. Компаниите, които отчитат нивото на корпоративно управление, следвайки структурата на Националния кодекс и неговите разпоредби, изготвят почти в еднакъв формат своите декларации за корпоративно управление. Подобно представяне на информацията се оценява от инвеститорите като полезно, тъй като те могат лесно да се ориентират за местоположението на интересуващата ги информация.

Допълнително, към декларациите за корпоративно управление и годишните си отчети публичните компании, по желание предоставят и карта за самооценка, в която правят собствена преценка относно нивото на корпоративно управление в компанията си. Следва да се има предвид обаче, че **попълването на картата за самооценка не е задължителен елемент от годишното отчитане на компаниите.**

До 2021 г. картите за самооценка се предоставяха като отделен файл във формат *.xls и се оповестяваха заедно с индивидуалния годишен отчет към БФБ, обществеността и Комисията за финансов надзор. С въвеждането на изискването за Европейски единен електронен формат, в който годишния отчет се изготвя в машинно-четим документ, чието съдържание е законово определено, все по-рядко в двете поредни отчитания за 2022 г. и 2023 г. компаниите публикуват своята карта за самооценка.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕ НА КОРПОРАТИВНОТО УПРАВЛЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ В ПЕРИОДА 2021 – 2023 Г.

Изминалата 2020 г. и пандемията от COVID 19 поставиха нови приоритети в развитието на корпоративното управление не само в България и Европа, но и в световен мащаб. Бяха нарушени основните вериги на доставки, бяха отменени всички корпоративни събития, включително общите събрания на акционерите, наложи се корпоративните ръководства да преосмислят въпросите за условия на труд и спазване на човешките права.

В условия на затихваща пандемия и бавно възстановяващата се икономика през 2021 г., Националната комисия за корпоративно управление извърши детайлно проучване „КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ В КОНТЕКСТА НА ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID 19“. Беше изпратена анкета до всички компании, търгувани на регулиран пазар на ценни книжа – Основен и Алтернативен на БФБ АД. В проучването се включиха 125 компании.

В хода на проучването 95% от интервюираните компании заявиха, че рискът COVID 19 може да бъде определен като един от основните рискове, съпътстващи бизнеса, като

Мониторингов доклад, 2021-2023 г.

25% от компаниите заявяват, че техните акционери изискват от тях представянето на стратегия за преодоляването на въздействието от пандемията. Оценката на българските компании, съвпада с оценките за рисковете на Световния икономически форум за 2020 г. и 2021 г. В тази връзка положителен сигнал за ангажираността на голяма част от корпоративните ръководства към инвеститорите и заинтересованите лица е резултатът от 54% от респондентите, които заявяват, че корпоративното ръководство има утвърдена стратегия за преодоляване въздействието на COVID 19, както за 2021 г., така и за 2022 г. и е я комуникирало с инвеститори и заинтересовани лица.

В анкетата бяха засегнати и въпроси, свързани с условия на труд и спазване на човешките права в периода на пандемията. В тази връзка 87 % от компаниите споделят, че корпоративните ръководства са разчитали изключително много на диалога с работници и служители, като са обсъждали противоепидемичните мерки и размерите на възнагражденията с представители на служителите от тяхната компания вследствие на неблагоприятни резултати от дейността на компанията. Допълнително прави изключително добро впечатление, че 15% от корпоративните ръководства са намалили размера на своите възнаграждения с оглед насочване на паричния ресурс на компанията към преодоляване на проблемите от пандемията.

В контекста на ангажираността на корпоративните ръководства към заинтересованите лица, което е един от основните принципи и на Националния кодекс следва да се отбележи, че 40% от корпоративните ръководства показват изключително високо равнище на спазване на този принцип. Респондентите сочат, че по време на пандемията, са предприели инициативи за подпомагане на заинтересовани лица, хора в неравностойно положение или жители на конкретна община, в която оперира компанията.

Анализът за оценката в мониторинговия доклад за периода 2021-2023 г. по отношение на действията и инициативите на корпоративните ръководства по време на пандемията от COVID 19 и последиците от нея показва, че те са действали проактивно по отношение на заинтересованите лица.

Допълнително настоящият мониторингов доклад за периода 2021 – 2023 г. отразява оценката на корпоративното управление на българските компании в контекста на последиците от пандемията от COVID 19, множеството последвали промени в нормативната уредба на национално и европейско ниво, ефекта от Зелената сделка на ЕС и повишаващите се изисквания от страна както на инвеститори, така и на регулаторни органи.

Анализът следва структурата на Националния кодекс за корпоративно управление и обхваща всяка една глава на Кодекса съответно за публичните дружества и други емитенти на ценни книжа и публичните предприятия с държавно и общинско участие.

1. ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЕЙНОСТТА НА ПУБЛИЧНИ ДРУЖЕСТВА И ДРУГИ ЕМИТЕНТИ НА ЦЕННИ КНИЖА ПО СМИСЪЛА НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

В настоящия анализ се съдържа информация за състоянието на корпоративното управление на публични дружества и други емитенти на ценни книжа, листвани на регулиран пазар на БФБ АД, включващ двата пазара: Основен пазар BSE и Алтернативен пазар BaSE. Сегмент Облигации не е анализиран самостоятелно, тъй като всички търгувани емисии облигации са издадени от публични дружества, които имат вече регистрирана емисия за търговия. В тази връзка, ако бъде представена самостоятелна информация, тя ще преповтори вече направените констатации и изводи.

В края на 2023 г. търгуваните емисии са, както следва:

Сегменти на Основен пазар, BSE	Брой емисии
Сегмент акции Premium	10
Сегмент акции Standard	56
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	17
Сегмент за облигации	99

Сегменти на Алтернативен пазар, BASE	Брой емисии
Сегмент акции	127
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	31

1.1. СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ.

1.1.1. СЕГМЕНТ АКЦИИ PREMIUM

Анализирани са 10 компании от различни сектори на икономиката.

Декларациите за корпоративно управление на всички 10 компании са публикувани както на електронната им страница, така и оповестени съгласно правилата за оповестяване на регулирана информация.

Всички публикувани декларации за корпоративно управление следват структурата на Националния кодекс и съдържат детайлна информация относно спазването на препоръките по отделните разпоредби. Нито една компания не докладва разминаване с принципите на Кодекса.

1.1.2. СЕГМЕНТ АКЦИИ STANDARD

Анализирани са 56 компании от различни сектори на икономиката.

Декларациите за корпоративно управление на 50 от компаниите са публикувани както на електронната им страница, така също са оповестени съгласно правилата за оповестяване на регулирана информация. Само 6 компании нямат публикувани декларации за корпоративно управление.

От публикуваните декларации за корпоративно управление 43 следват структурата на Националния кодекс и съдържат детайлна информация относно спазването на препоръките по отделните разпоредби. Едва 2% от тези компании декларират, че не спазват отделни препоръки, като основните мотиви са свързани с неприложимост по отношение на дружеството на конкретна разпоредба или препоръка на Кодекса: неприложимост поради структура на капитала, неприложимост поради специфика на дейността на компанията.

Останалите 7 компании от Сегмент акции Standard, въпреки че са публикували своите декларации за корпоративно управление, същите са или непълни или отразяват липса на разбиране от страна на корпоративното ръководство на принципите на корпоративното управление и съответно препоръките на Кодекса, доколкото не съдържат обосновавана и детайлна информация, а са изготвени формално за покриване на нормативните изисквания.

1.1.3 СЕГМЕНТ ЗА ДРУЖЕСТВА СЪС СПЕЦИАЛНА ИНВЕСТИЦИОННА ЦЕЛ В ОСНОВЕН ПАЗАР BSE И АЛТЕРНАТИВЕН ПАЗАР BASE

Анализирани са 48 дружества със специална инвестиционна цел за секюритизация на недвижими имоти и за секюритизация на вземания.

Декларациите за корпоративно управление на 43 от компаниите са публикувани както на електронната им страница, така и оповестени съгласно правилата за оповестяване на регулирана информация. Само 5 дружества не са публикувани декларации за корпоративно управление.

От публикуваните декларации за корпоративно управление 36 следват структурата на Националния кодекс и съдържат детайлна информация относно спазването на препоръките по отделните разпоредби. Едва 3% от тези компании декларират, че не спазват отделни препоръки, като основните мотиви са свързани с неприложимост по отношение на дружеството на конкретна разпоредба или препоръка на Кодекса. Останалите 7 дружества въпреки, че са публикували своите декларации за корпоративно управление, същите са или непълни или отразяват липса на разбиране от страна на корпоративното ръководство на принципите на корпоративното управление и съответно препоръките на Кодекса, доколкото не съдържат обосновавана и детайлна информация, а са изготвени формално за покриване на нормативни изисквания.

1.1.4 СЕГМЕНТ АКЦИИ АЛТЕРНАТИВЕН ПАЗАР BASE

Анализирани са 127 компании от различни сектори на икономиката. Този пазарен сегмент включва компании, чиито ценни книжа не се търгуват активно, а също така имат и нисък процент на свободно-търгуеми ценни книжа (free-float), което практически

Мониторингов доклад, 2021-2023 г.

обяснява и ниската ликвидност на емисиите от ценни книжа. Допълнително този пазарен сегмент включва и 3 дружества в процедура на ликвидация, която като цяло е несъвместима с изпълнението на принципите за добро корпоративно управление, тъй като функциите на корпоративното ръководство са прекратени и същите се изпълняват от ликвидатора.

Декларациите за корпоративно управление на 119 от компаниите са изготвени и публикувани или на електронната им страница, или на избраната електронна платформа за оповестяване на регулирана информация. При 8 от дружествата липсват декларации за корпоративно управление, включително липсва и публикуван годишен финансов отчет към 31.12.2022 г.

От публикуваните декларации за корпоративно управление 67 следват структурата на Националния кодекс и съдържат детайлна информация относно спазването на препоръките по отделните му разпоредби. Нито една компания не декларира, че не спазва отделни препоръки. При останалите 52 дружества, въпреки че са публикували своите декларации за корпоративно управление, същите са или непълни или отразяват липса на разбиране от страна на корпоративното ръководство на принципите на корпоративното управление и съответно препоръките на Кодекса, доколкото не съдържат обосновавана и детайлна информация, а са изготвени формално за покриване на нормативните изисквания.

Резултатите от публикуваните към 31.12.2022 г. декларации за корпоративно управление на 119 компании, са представени на Фигура 2.

Фигура 2: Резултати от публикуваните към 31.12.2022 г. декларации за корпоративно управление на 119 компании

1.2. КОРПОРАТИВНИ РЪКОВОДСТВА - КОМПОЗИЦИЯ НА КОРПОРАТИВНИТЕ РЪКОВОДСТВА. БАЛАНС МЕЖДУ ПОЛОВЕТЕ В

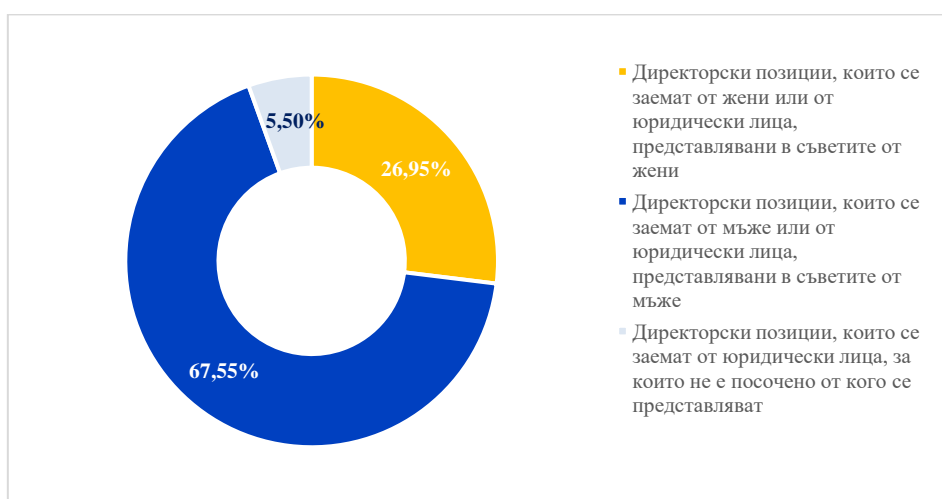
УПРАВИТЕЛНИТЕ ОРГАНИ НА ДРУЖЕСТВАТА, ДОПУСНАТИ ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР. ПОЛИТИКИ ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

1.2.1. Структура на корпоративните бордове и баланс между половете в управителните органи на листваните компании

Според проучване на АИКБ и АДВИБ към 31.12.2023 г., разглеждащо общо 241 компании, допуснати до търговия на Основен и Алтернативен пазар на БФБ, 34 от компаниите имат двустепенна система на управление – наличие на управителен и надзорен съвет, а останалите 207 компании са с едностепенна система на управление, респективно със Съвет на директорите. От всички дружества 49.79% имат състав на управителните органи, в който представеността на жените е най-малко или надхвърля 33.33% от всички директорски позиции. В допълнение към тези 49.79% още 4.26% от всички дружества, допуснати до търговия на БФБ имат управителни органи, в които има представеност на жените, но тя не достига заложените в Директива 2022/2381 количествени критерии спрямо броя на всички директорски позиции. В 17.87% от всички български публични дружества средната представеност на жените в управителните органи е 50 и над 50% от всички директорски позиции. В 26.47% от общо 34-те дружества с двустепенна система на управление има поне един съвет, който отговаря на изискванията за представеност от над 33% на по-слабо представения пол сред всички директорски позиции.

От всички директорски позиции (общо 909 директорски позиции) в управителните органи на тези дружества 26.95% се заемат от жени или от юридически лица, представлявани в съветите от жени, 67.55% - от мъже или от юридически лица, представлявани в съветите от мъже, а 5.5% от директорските позиции се заемат от юридически лица, за които не е посочено от кого се представляват в конкретния съвет.

Структурата на корпоративните бордове по пол, към края на 2023 г., е представена на Фигура 3.

Фигура 3: Структура на корпоративните бордове по пол, към края на 2023 г.

Мониторингов доклад, 2021-2023 г.

Видно от тези данни представеността на жените в корпоративните ръководства на българските публични компании е по-висока от заложения критерий от 25% от всички директорски позиции. Анализът на резултатите от извършените проучвания доказва, че нивото на представеност на жените в управителните органи на българските борсово търгуеми дружества е на много високо ниво, надхвърлящо минималният праг, предвиден в чл. 12, б. А от Директива 2022/2381, което ни дава основание да твърдим, че България вече е постигнала значителен напредък в обезпечаването на баланс между половете в управителните органи на дружествата, допуснати до търговия на БФБ, вероятно по-висок от средноевропейския.

1.2.2. Възнаграждения на корпоративните ръководства - Политика за възнагражденията

След като бяха анализирани дадените в края на 2020 г. Насоки на Европейската комисия относно стандартизирано представяне на информацията в годишните доклади за отчитане на изпълнението на Политиката за възнагражденията, през 2021 г. в предложенията за промени в Националния кодекс бяха включени и текстове, които съответстват на Насоките.

Определянето на вида, размера и начина на изплащане на възнагражденията на корпоративните ръководства на българските листвани компании се уреждат чрез изрично приета от Общото събрание на акционерите Политика, а прилагането ѝ се отчита пред общото събрание на акционерите с доклад, чието минимално съдържание е нормативно определено. Изискванията към Политиката за възнагражденията, както и начините за отчитането на нейното прилагане се съдържат в Наредба № 48 на КФН. Листваните компании ежегодно изготвят доклад за изпълнение на политиката за възнагражденията, който е самостоятелен документ към годишния финансов отчет за дейността на дружеството. Докладите относно изпълнение на политиката за възнагражденията съдържат сравнителна информация за размера на възнагражденията през предходните 5 години, представена в табличен вид, както и съотношение между размера на мениджърските възнаграждения със средния размер на възнагражденията на служителите в компанията.

С промените на Националния кодекс през 2021 г., бяха отразени новите моменти в съдържанието на годишните доклади за отчитане на изпълнението на Политиката за възнагражденията.

При докладванията по раздела за корпоративните ръководства и техните възнаграждения 95% от компаниите препращат именно към доклада за изпълнение на политиката за възнагражденията.

Относно качеството и съдържанието на докладите за изпълнение на политиката за възнагражденията, Националната комисия за корпоративно управление не е извършвала отделен мониторинг в периода 2021 – 2023 г. доколкото докладите са обект на проверка както от страна на регистрирания одитор, така и от страна на КФН.

1.3. ОДИТ И ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

Задължителният одит на листваните компании е регламентиран в Закона за счетоводството и Закона за независимия финансов одит. Надзорът на регистрираните одитори се осъществява от Комисията за публичен надзор на регистрираните одитори. Дейността на одитните комитети също подлежи на контрол от страна на този регулаторен орган.

Ежегодно се провеждат обучения на Националната комисия по корпоративно управление в партньорство с АДВИБ, АИКБ и ИДЕС относно одита и вътрешния контрол на листваните компании.

Всички листвани компании без тези, които са в производство по несъстоятелност или ликвидация, имат одитни комитети, които се избират от общото събрание. Одитните комитети са помощни органи, подпомагащи дейността на корпоративното ръководство. Съответно предложенията за избор на одитор се правят от одитния комитет в годишния доклад за неговата дейност.

Спазването на ротационния принцип при предложенията за избора на независим одитор се осигурява от страна на одитния комитет, а след представянето на неговия доклад в КПНРО подлежи на надзор от страна на регулатора.

В декларациите за корпоративно управление голяма част от компаниите правят препратки към годишните си отчети, където подробно, в писмените бележки към него, са описани функционирането и ефикасността на системите за вътрешен контрол и управление на риска. Тази информация подлежи на задължителен независим одит, като компаниите предпочитат да я оповестяват именно в годишните си отчети. В декларацията за корпоративно управление се ограничават до декларативното изявление, че именно функционирането на системите за вътрешен контрол и управление на риска гарантират и ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация.

1.4. ЗАЩИТА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

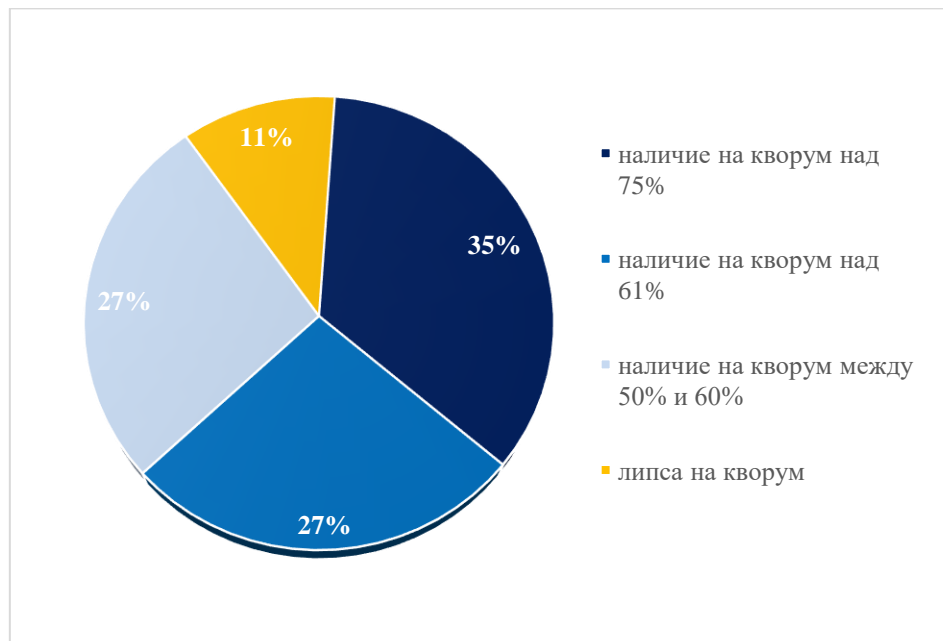
Във връзка с влизането в сила на Директива (ЕС) 2017/828 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за изменение на Директива 2007/36/ЕО по отношение на насърчаването на дългосрочната ангажираност на акционерите, имплементирана в националното законодателство чрез Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Наредба № 48 на КФН, принципите, залегнали в Директивата и транспонирани в националното законодателство бяха също така отразени с промяната на Националния кодекс за корпоративно управление през 2021 г.

През 2022 г. Националната комисия по корпоративно управление проведе проучване относно нови тенденции при провеждане на общите събрания на акционерите във връзка с изискванията на Директива (ЕС) 2017/828. Проучването обхвана 120 компании от различни сектори на икономиката, чиито финансови инструменти са допуснати до търговия както на Основния пазар на БФБ, така и на Алтернативен пазар.

Мониторингов доклад, 2021-2023 г.

В периода 2021 – 2022 г. компаниите съобщават, че са провели средно по 1,5 общи събрания на акционерите. Относно ангажираността на акционерите показателни се оказват резултатите във връзка с проучване на кворума на общите събрания на респондентите. В 35% от случаите са били представени над 75% от акциите с право на глас, 27% от компаниите съобщават за кворум над 61%, 27% от респондентите посочват кворум между 50% и 60% и едва 11% от събранията са проведени на резервната дата поради липса на кворум и съответно участието на акционерите е под 50% от регистрирания капитал с право на глас. Тези резултати потвърждават тенденцията от последните години за висока степен на ангажираност както на мажоритарните акционери, така и на институционалните и индивидуални акционери във връзка с участието им в общите събрания. Въпреки това, компаниите в България имаха редица затруднения по време на пандемията през 2020 г., свързани с организирането и провеждането на присъствените общи събрания на акционерите. Ето защо по-големите компании, както и тези с по-висок free-float предприеха действия по предоставянето на възможност на акционерите както на отдалечен достъп до събранието, така и възможност да упражнят правото си на глас чрез кореспонденция.

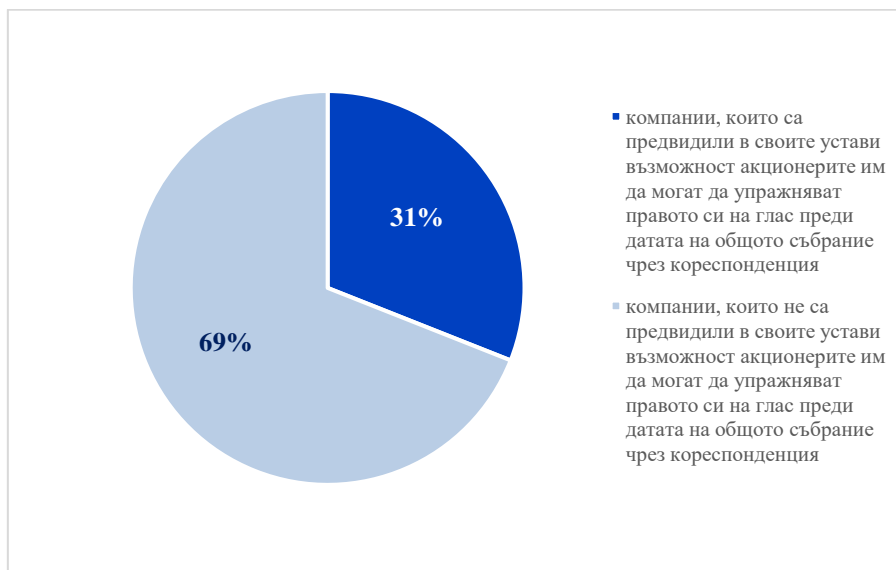
Резултатите във връзка с проучване на кворума на общите събрания на респондентите в периода 2021-2022 г. са представени на Фигура 4.

Фигура 4: Резултати във връзка с проучване на кворума на общите събрания на респондентите в периода 2021-2022 г.

Въпреки посочените затруднения, през 2022 г. едва 31% от компаниите са предвидили в своите устава, в съответствие с препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление, възможност акционерите им да могат да упражняват правото си на глас преди датата на общото събрание чрез кореспонденция. Останалите 69% не са осигурили такава възможност.

Резултатите от проучването на компаниите, предвидили възможност акционерите им да могат да упражняват правото си на глас преди датата на общото събрание чрез кореспонденция, са представени на Фигура 5.

Фигура 5: Резултати от проучването на компаниите, предвидили възможност акционерите им да могат да упражняват правото си на глас преди датата на общото събрание чрез кореспонденция

Относно дигитализиране на общото събрание проучването показва, че едва 15% от компаниите са предприели съответни действия за цифровизиране на общите събрания чрез хибридна форма на участие. И въпреки предвидената възможност за хибридна форма на провеждане на събрания, от всички 120 компании само две са провели по подобен начин своето общо събрание. Като основни причини за това традиционното присъствено общо събрание да остане водещо дори в условията на пандемия се посочват: липсата на адекватно техническо решение, което да гарантира правилната идентификация на акционерите и техните пълномощници, бюджетни ограничения, технически пречки, включително и това, че акционерната структура обезсмисля провеждането на дигитално общо събрание.

Принципно в българското законодателство е предвидено общите събрания на акционерите да се провеждат както присъствено, така и в хибридна или във виртуална среда. Това законодателно решение е намерило израз и в заложените в Националния кодекс за корпоративно управление принципи. Исторически акционерната култура, формирала се след периода на масовата приватизация предполага в повечето случаи провеждането на присъствени събрания с представителство лично и чрез пълномощник на акционерите. Ето защо наложилите се през последните три години тенденции за дигитализиране на общото събрание не могат да намерят пълно разбиране от страна на корпоративните ръководства на българските компании. Освен това на българския пазар липсва сигурно на 100% техническо решение, което да гарантира упражняването в пълен обем на правата на акционерите в дигитален формат. Така например „Централен депозитар“ АД има разработена платформа за провеждане на общо събрание на

Мониторингов доклад, 2021-2023 г.

акционерите в хибриден вариант - ЕПОС и въпреки сравнително приемливите разходи за това решение, то не се използва масово от компаниите в България. Като причини се сочат: наличието на изискване за идентификация на акционер с електронен подпис, издаден от български издател; наличието на изискване за идентификация на пълномощник с електронен подпис, издаден от български издател, което практически създава затруднения за трансграничните упълномощавания и съответно гласувания.

Споменатото ниско равнище на дигитализация на общото събрание на акционерите обаче не оказват негативно влияние върху установената система за защита правата на акционерите в листваните компании. Напротив, корпоративните ръководства на листваните компании са ангажирани изцяло с оповестяването по предвидения в законодателството и Националния кодекс ред както на поканите и материалите за общите събрания, респективно протоколите от общите събрания, така и на информацията за изплащане на дивиденди. Анализът на електронните страници на листваните на БФБ компании, представен в раздел 1.5. от настоящия мониторингов доклад сочи, че едва 17 от всички (241) разглеждани листвани компании не поддържат електронна страница, респективно техните акционери не могат да открият необходимата им информация относно общи събрания и друга регулирана информация или пояснения за техните имуществени и неимуществени права. Следва да се има предвид, че въпросните 17 компании са регистрирани за търговия на по-ниско ликвидния от двата пазара на поддържания от българската фондова борса регулирания пазар, а именно на Алтернативен пазар VaSE на БФБ, сегмент акции, като 4 от тях са в процедура по ликвидация, където принципите на добро корпоративно управление не могат да намерят приложение в цялост, доколкото функциите на корпоративното ръководство се упражняват еднолично от ликвидатора.

1.5. РАЗКРИВАНЕ НА ФИНАНСОВА И НЕФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ – СЪСТОЯНИЕ НА ЕЛЕКТРОННИТЕ СТРАНИЦИ И СИСТЕМИТЕ ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ:

A/ СЪСТОЯНИЕ НА ЕЛЕКТРОННИТЕ СТРАНИЦИ И СИСТЕМИТЕ ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Националният кодекс за корпоративно управление препоръчва като допълнение към изискванията на действащото национално и европейско законодателство, електронните страници на публичните компании да съдържат следната информация: основна, идентифицираща дружеството информация и неговия бизнес модел; актуална информация относно акционерната структура; устройствените актове на дружеството и приетите политики, имащи отношение към дейността и функционирането на дружеството; информация относно структурата и състава на управителните и контролни органи на дружеството, както и основна информация относно техните членове, включително и информация за комитети; финансови отчети за последните 10 години; материалите за предстоящите общи събрания на акционерите на дружеството, както и допълнителни такива. Информация за взетите решения от общите събрания на акционерите поне за последните пет години, вкл. информация за разпределените от

дружеството дивиденди за този период; информация за одиторите; информация за предстоящи събития; информация относно емитираните акции и други финансови инструменти; регулирана и оповестена информация, свързана с дейността на дружеството; информация за правата на акционерите в т.ч. достатъчно информация относно правото на акционерите да искат включването на въпроси и да предлагат решения по вече включени въпроси в дневния ред на общото събрание по реда на чл.223а от Търговския закон; информация за контакт с директора за връзки с инвеститорите на дружеството.

1.5.1. СЕГМЕНТ АКЦИИ PREMIUM

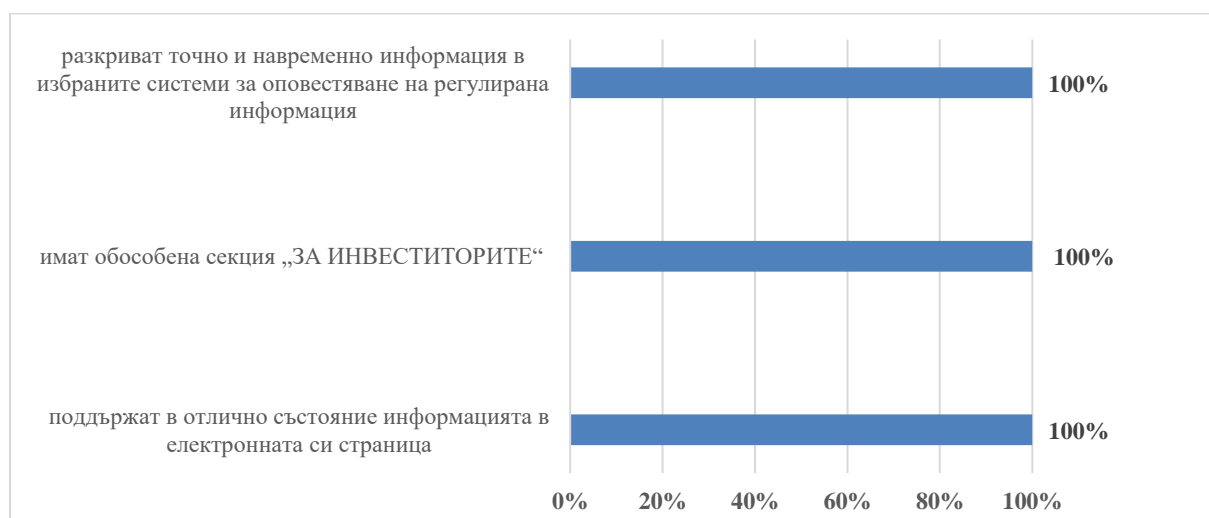
Анализирани са 10 компании от различни сектори на икономиката.

Всички компании поддържат в отлично състояние информацията в електронната си страница, която съдържа данни съгласно препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление и изискванията на действащото национално и европейско законодателство.

Всички компании имат обособена секция „ЗА ИНВЕСТИТОРИТЕ“, в която публикуват регулирана информация, която е безплатна и лесно достъпна за потребителите.

Всички компании разкриват точно и навременно информация в избраните системи за оповестяване на регулирана информация, като същата съвпада с оповестената на електронната страница.

Резултатите от анализа на компаниите, листвани на сегмент акции Premium, относно състоянието на електронните страници и системите за оповестяване на информация, са представени на Фигура 6.

Фигура 6: Резултати от анализа на компаниите, листвани на сегмент акции Premium, относно състоянието на електронните страници и системите за оповестяване на информация

1.5.2. СЕГМЕНТ АКЦИИ STANDARD

Анализирани са 56 компании от различни сектори на икономиката.

Анализът на електронните страници на тези 56 компании показва, че всички те, с изключение на една, поддържат електронни страници.

Едва 17 от тях поддържат в отлично състояние информацията в електронната си страница, която съдържа данни съгласно препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление и изискванията на действащото национално и европейско законодателство.

От разгледаните и анализирани електронни страници 31 покриват голяма част от изискванията за оповестяване, но липсва съществена информация, свързана главно с актуална информация относно акционерната структура, приетите политики, имащи отношение към дейността и функционирането на дружеството, информация за разпределените от дружеството дивиденди за този период; информация за одиторите.

Прави впечатление, че близо 85% от разгледаните 55 електронни страници имат обособена секция „ЗА ИНВЕСТИТОРИТЕ“, в която съответната компания публикува дължимата регулирана информация. Електронните страници на 28 от изследваните дружества са изключително удобни за потребителите и информацията е достъпна само с един клик.

Анализът показва, че 7 от електронните страници са в изключително лошо състояние и съдържат едва 30% от препоръчителната информация, посочена в Кодекса, като в тях съответното дружество се ограничава само до публикуване на годишна и тримесечна финансова отчетна информация, покани и протоколи от общи събрания на акционерите.

От изследваните компании, 95% разкриват точно и навременно дължимата информация в избраните системи за оповестяване на регулирана информация, като същата съпада с оповестената на електронната корпоративна страница.

Резултатите от анализа на компаниите, листвани на сегмент акции Standard, относно състоянието на електронните страници и системите за оповестяване на информация, са представени на Фигура 7.

Фигура 7: Резултати от анализа на компаниите, листвани на сегмент акции Standard, относно състоянието на електронните страници и системите за оповестяване на информация

1.5.3 СЕГМЕНТ ЗА ДРУЖЕСТВА СЪС СПЕЦИАЛНА ИНВЕСТИЦИОННА ЦЕЛ В ОСНОВЕН ПАЗАР BSE И АЛТЕРНАТИВЕН ПАЗАР BASE

Анализирани са 48 дружества със специална инвестиционна цел за секюритизация на недвижими имоти и за секюритизация на вземания.

Анализът на електронните им страници показва, че всички компании, с изключение на една, поддържат електронни страници.

Едва 10 от компаниите поддържат в отлично състояние информацията в електронната си страница, която съдържа данни съгласно препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление и изискванията на действащото национално и европейско законодателство.

От разгледаните и анализирани електронни страници 37 (77%) покриват голяма част от изискванията за оповестяване, но липсва съществена информация свързана главно с актуална информация относно акционерната структура, приетите политики, имащи отношение към дейността и функционирането на дружеството; информация за одиторите.

Прави впечатление, че близо 85% от разгледаните 48 страници имат обособена секция „ЗА ИНВЕСТИТОРИТЕ“, в която се публикува регулирана информация.

Близо 98% от компаниите разкриват точно и навременно информация в избраните системи за оповестяване на регулирана информация, като същата съвпада с оповестената на електронната им корпоративна страница.

Мониторингов доклад, 2021-2023 г.

Резултатите от анализа на компаниите, листвани на сегмента за Дружества със специална инвестиционна цел, относно състоянието на електронните страници и системите за оповестяване на информация, са представени на Фигура 8.

Фигура 8: Резултати от анализа на компаниите, листвани на сегмент за Дружества със специална инвестиционна цел, относно състоянието на електронните страници и системите за оповестяване на информация

1.5.4 СЕГМЕНТ АКЦИИ НА АЛТЕРНАТИВЕН ПАЗАР BASE

Анализирани са 127 компании от различни сектори на икономиката. Този пазарен сегмент включва компании, чиито ценни книжа не се търгуват активно, а също така имат и нисък процент на free-float, което практически обяснява и ниската ликвидност на емисиите от ценни книжа. Допълнително, този пазарен сегмент включва и 4 дружества в процедура по ликвидация, която като цяло е несъвместима с цялостното изпълнение на принципите за добро корпоративно управление, тъй като функциите на корпоративното ръководство са прекратени и същите се изпълняват от ликвидатора.

Анализът на електронните страници на 127-те компании показва, че все още има голям брой компании – 17, които не поддържат електронна страница.

Едва 30 от компаниите поддържат в отлично състояние информацията в електронната си страница, която съдържа данни съгласно препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление и изискванията на действащото национално и европейско законодателство.

От разгледаните и анализирани електронни страници, 58 покриват голяма част от изискванията за оповестяване, но липсва съществена информация свързана главно с актуална информация относно акционерната структура, приетите политики, имащи отношение към дейността и функционирането на дружеството; информация за одиторите, информация за дивиденди, информация относно структурата и състава на

Мониторингов доклад, 2021-2023 г.

управителните и контролни органи на дружеството, както и основна информация относно техните членове, включително и информация за комитети.

Анализът показва, че 22 от компаниите имат електронни страници, но практически публикуваната информация не може да бъде използвана от инвеститорите, доколкото същата не е актуализирана редовно, както и не съдържа основни раздели от препоръчаните от страна на Националния кодекс. Електронните страници на тези компании са в изключително лошо състояние като се ограничават само до публикуване на годишна и тримесечна финансовоотчетна информация, както и протоколи от общи събрания в сканиран и трудно четим формат.

Едва 40% от разгледаните 110 електронни страници имат обособена секция „ЗА ИНВЕСТИТОРИТЕ“, в която публикуват регулирана информация.

Само 59% от анализираните компании в този пазарен сегмент разкриват точно и навременно информация в избраните системи за оповестяване на регулирана информация, като същата съвпада с оповестената на електронната им корпоративна страница.

Резултатите от анализа на компаниите, листвани на сегмента за акции на Алтернативен пазар, относно състоянието на електронните страници и системите за оповестяване на информация, са представени на Фигура 9.

Фигура 9: Резултати от анализа на компаниите, листвани на сегмент за акции на Алтернативен пазар, относно състоянието на електронните страници и системите за оповестяване на информация

Б/ НЕФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ

Декларациите за корпоративно управление на листваните компании, в частта разкриване на нефинансова информация, често препращат към друг, отделен документ – нефинансова декларация по чл. 48 от Закона за счетоводството.

В тази връзка, за да се добие представа доколко препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление по отношение на нефинансовото отчитане са взети под внимание, се наложи в периода 2021 – 2023 г. периодично да се прави анализ на нефинансовите декларации на компаниите, които имат задължение да изготвят такива.

През 2021 г., 2022 г. и 2023 г. са анализирани общо 43 нефинансови декларации на компании от следните сектори на икономиката: банков финансов сектор – 2 банки; индустриални и финансови холдингови структури – 12 компании; енергетика – 2 компании; транспорт и логистика – 3 компании; ИТ сектор – 2 компании; машиностроене – 2 компании; хранително вкусова промишленост – 3 компании; химическа промишленост – 3 компании; туризъм – 2 компании; недвижими имоти – 8 компании; фондове за управление на активи – 2 компании; фармацевтична и козметика промишленост - 2 компании.

Разгледаните декларации са изготвени на база законодателно изискване, а именно Закона за счетоводството. Анализът на съдържанието показва, че едва 33% от декларациите за нефинансово отчитане обхващат в пълнота нормативните изисквания на чл. 48 от Закона за счетоводството и представят информация за всички аспекти на екологичното, социалното и управленско въздействие на компанията върху нейните заинтересовани лица и обратно - на заинтересованите лица и природата върху компанията.

Останалите компании, които следва да спазват препоръките на Националния кодекс, но нямат задължението да изготвят нефинансова декларация, са се ограничило единствено декларативно да посочат, че корпоративните ръководства са създали и поддържат система за разкриване на нефинансова информация.

1.6. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА. УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

Още в края на 2021 г. Националната комисия по корпоративно управление с обръщение към публичните компании постави въпроса относно нормативната уредба, свързана с въпросите за due diligence и устойчиво корпоративно управление. Като единствена представителна организация по въпросите за корпоративното управление, НККУ обърна внимание, че на ниво корпоративно ръководство следва да е налице необходимата експертиза по отношение на устойчивото развитие, както и как да бъде намерен баланса относно знанията и опита на членовете на корпоративните бордове в контекста на изискванията за докладване на нефинансова информация.

От разгледаните в периода 2021 – 2023 г. декларации за корпоративно управление, 98% от дружествата декларативно сочат, че в своята политика за ангажиране на

Мониторингов доклад, 2021-2023 г.

заинтересованите лица, корпоративните ръководства се съобразяват със законовите изисквания и гарантират зачитане на правата на заинтересованите лица в съответствие с принципите за прозрачност, отчетност, бизнес етика и защита на човешките права.

Както беше споменато по-горе, често цялата информация, свързана с устойчиво развитие, се съдържа само в декларациите за нефинансово отчетане, които само задължените 43 компании изготвят като част от своите годишни отчети.

Следва да се подчертае, че въпросите за устойчивостта, включително дейността на корпоративните ръководства по отношение на устойчивостта, все още не се коментират като част от съдържанието на декларацията за корпоративно управление. Също така, компаниите все още смятат, че докладването на устойчивостта е тежко финансово и административно бреме, което не носи добавена стойност и предимство на компанията.

Допълнително, през 2023 г. беше направено проучване сред членове на Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите относно изготвяне на стратегически документи и процедури, свързани с устойчивостта в публичните компании. В анкетата се включиха 30 компании от различни сектори на икономиката, за които през 2025 г. ще възникне задължение за изготвяне и публикуване на отчет по устойчивостта. Прави впечатление, че едва в 25% от компаниите вече са инициирани процеси по подготовка и обсъждане на стратегически документи и процедури, свързани с устойчивостта. Притеснение обаче буди фактът, че 42% от респондентите заявяват, че такива въпроси все още не са обсъждани в компанията. Същият резултат се повтаря и при въпроса дали компанията има разработена стратегия във връзка с устойчивостта. Цитираните резултати от анкетата са свързани и с още един важен момент, който всъщност възпрепятства изграждането на конкретни стратегически планове и документи за устойчивостта на един по-ранен етап, а именно - липсата на експертни познания и умения на корпоративните ръководства. Това се потвърждава и от отговора на въпроса доколко корпоративните ръководства са подготвени да посрещнат тези предизвикателства – 25% от отговорилите сочат, че техните членове на корпоративни бордове притежават необходимата квалификация и познания, а останалите 75% категорично отговарят, че няма нито един член на борда, който да е компетентен по тези въпроси, като до края на 2024 г. не се планират подобни обучения.

1.7. РЕЗУЛТАТИ ОТ КАРТИТЕ ЗА САМООЦЕНКА 2021 – 2022 ГОДИНА

По данни на БФБ, броят на компаниите, които са попълнили карти за самооценка за 2021 и 2022 г. е нисък (17-19%). Следва да се има предвид обаче, че попълването на картата за самооценка не е задължителен елемент от годишното отчетане на компаниите. Компаниите, попълнили карти за самооценка и през двете години, са посочили идентичен резултат, т.е. според тях няма промяна в нивото на корпоративно управление в компаниите им.

Компаниите, публикували карти за самооценка, оценяват с високи оценки нивото на корпоративно управление в своята компания (91-92% при максимум 100%). Това

Мониторингов доклад, 2021-2023 г.

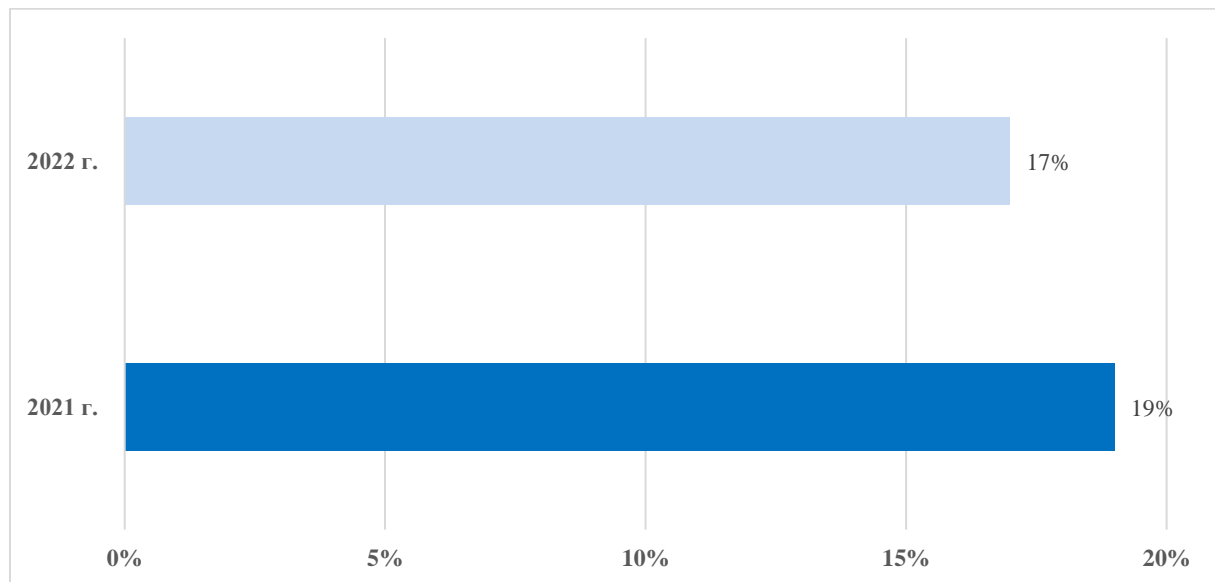
изразява общото разбиране на корпоративното ръководство за нивото на корпоративно управление и съответно последващ анализ би могъл да даде информация доколко посочените данни отговарят на действителното състояние.

Резултати по години:

За 2022 г. - от 83 компании, чиито финансови инструменти са допуснати до търговия на основния пазар на БФБ, само 14 (17%) са представили карта за самооценка на корпоративното управление.

За 2021 г. - от 83 компании, чиито финансови инструменти са допуснати до търговия на основния пазар на БФБ, само 16 (19%) са представили карта за самооценка на корпоративното управление;

Резултатите от картите за самооценка по години показват намаляване на популярността на самоотчитането чрез картите за самооценка и са представени на Фигура 10.

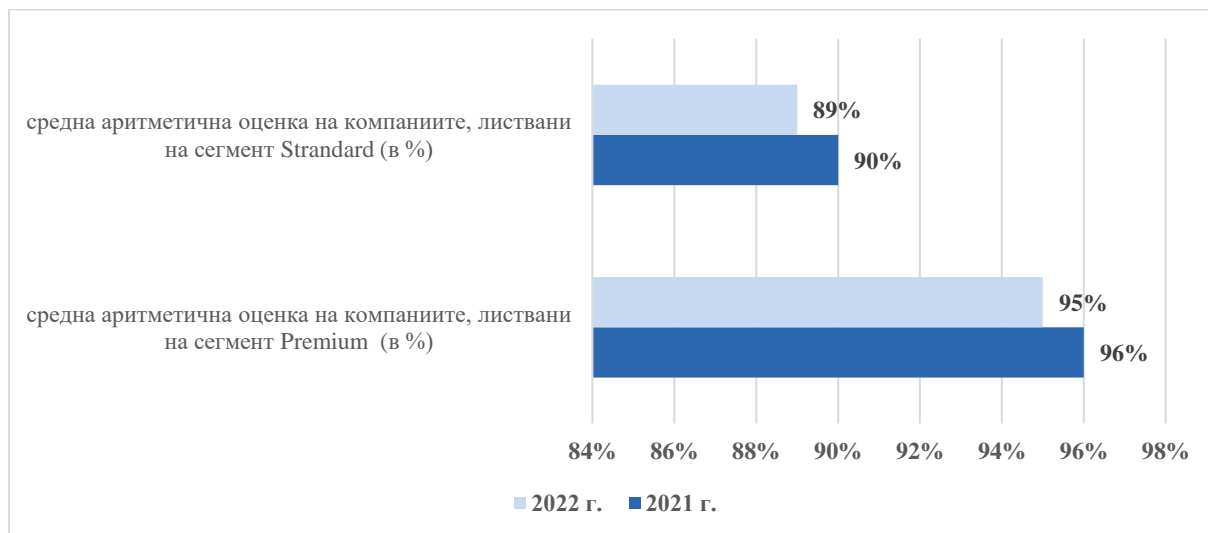
Фигура 10: Резултати от картите за самооценка по години

Резултати по показателя „Обща оценка Корпоративно управление“ от самооценките на съответните корпоративни ръководства:

За 2022 г. - средна самооценка на компаниите - 91%, като за компаниите от Premium Сегмент тя е - 95%, а за сегмент Standard – 89%. Това показва, че принципно корпоративните ръководства на 10 – те най-ликвидни и представителни компании като цяло оценяват на високо ниво своите действия по отношение на нивото на корпоративно управление.

Приблизително същата е статистиката и от 2021 г., където средната самооценка на компаниите е 92%, съответно за сегмент Premium - 96%, а за сегмент Standard - 90%.

Резултатите от картите за самооценка по показателя „Обща оценка Корпоративно управление“ са представени на Фигура 11.

Фигура 11: Резултати от картите за самооценка по показателя „Обща оценка Корпоративно управление“

2. ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЕЙНОСТТА НА ПУБЛИЧНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ – ДЪРЖАВНИ И ОБЩИНСКИ

Към 31.12.2023 г., по данни на Агенцията за публичните предприятия и контрол, броят на държавните публични предприятия е 185. Агенцията не е предоставила данни, като включително от данните публикувани на нейната електронна страница (<https://appk.government.bg/bg/predpriqtia>) не може да бъде направен извод колко от всички публични предприятия се класифицират като „големи“ предприятия. Не може да бъде анализирана и информацията, публикувана на страницата на Агенцията за публичните предприятия и контрол, относно нивото на корпоративно управление на задължените да разкриват информация субекти, тъй като последните публикации на годишни отчети на публични предприятия са от 2020 г.

По отношение на общинските публични предприятия, както беше споменато, липсва централизирана система и/или платформа, където да бъдат публикувани отчетите, респективно декларациите за корпоративно управление. По тази причина броят на публичните предприятия – „големи“ общински дружества не може да бъде установен. Поради големия брой общини в България, практически е невъзможно да бъде направен анализ на корпоративното управление на „големите“ общински предприятия, както и да бъде намерена обобщена информация за тях.

През 2016 г. с изменение и допълнение на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, по силата на параграф 1Д от ДР, беше въведено изискване към държавните и общински публични предприятия да оповестяват пред Комисията за финансов надзор и обществеността своите годишни и шестмесечни отчети. По този начин беше създадена единна точка за оповестяване на отчетна информация от публичните предприятия.

Мониторингов доклад, 2021-2023 г.

През 2017 г. последваха промени в нормативната уредба, които стесниха кръга на лицата, които следва да оповестяват информацията относно годишните и шестмесечните си отчети към КФН и към настоящия момент задължението е само за тези, извършващи дейност, регулирана по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги от Комисията за енергийно и водно регулиране, и търговските дружества с повече от 50 на сто общинско участие в капитала.

Освен това отпадна и задължението адресатите на това задължение да оповестяват тази информация на обществеността, което практически означава, че Комисията за финансов надзор, събирайки тази информация, не може да и даде публичност. Допълнително, с изменението на ЗППЦК от 2017 г., беше изрично предвиден текст, че именно тези публични предприятия не следва да представят декларация за корпоративно управление като част от годишните си отчети.

IV. ДЕЙНОСТИ ПО ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ 2021 – 2023 Г. СРЕД КОМПАНИИТЕ С ПРЕОБЛАДАВАЩО ДЪРЖАВНО И ОБЩНСКО УЧАСТИЕ, КАКТО И ДРУГИ ЧАСТНИ, НЕЛИСТВАНИ КОМПАНИИ

1. През 2021 г. Даниела Пеева – Председател на АДВИБ, в качеството си на Председателстващ НККУ и проф. Бистра Боева - член на НККУ, взеха участие като лектори в 2 обучения, организирани от Министерство на труда и социалната политика, на които бяха представени принципите за добро корпоративно управление, залегнали в Националния кодекс. В тези обучения участваха представители на социални предприятия, както и браншови организации, които обединяват над 100 компании в отрасъл лека промишленост и хранително-вкусова промишленост;

2. На 20.06.2022 г. Даниела Пеева - Председател на АДВИБ, в качеството си на Председателстващ НККУ, участва като лектор в Десети европейски форум на субектите на социалната и солидарна икономика, гр. Пловдив;

3. Националният кодекс за корпоративно управление беше представен от Даниела Пеева през декември 2022 г. и в обучителната програма на жени предприемачи пред Съвет „Предприемачество и стартъп“ към БТПП;

4. През февруари – март 2023 г. са проведени два семинара за публични предприятия, организирани от Националната комисия по корпоративно управление в партньорство с Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите в България и Асоциацията на индустриалния капитал в България, в които участваха 140 представители на публични предприятия, на които беше представен Националния кодекс за корпоративно управление и съответно разяснен начинът, по който следва да бъде извършено отчитането;

5. През ноември 2023 г. Даниела Пеева – Председател на АДВИБ, в качеството си на Председателстващ НККУ, участва като лектор в Годишната конференция на Института на вътрешните одитори, където представи отново Националния кодекс за

Мониторингов доклад, 2021-2023 г.

корпоративно управление, както и дискутира темата за водещата роля на вътрешния контрол при утвърждаване на принципите на доброто корпоративно управление.

V. ПРОВЕЖДАНЕ НА ПОЛИТИКА НА НАЦИОНАЛНАТА КОМИСИЯ ПО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА СТАНДАРТИТЕ НА ДОБРОТО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ В КОНТЕКСТА НА ВЪПРОСИТЕ, СВЪРЗАНИ С УСТОЙЧИВОСТТА

В периода 2021 – 2023 г. от Националната комисия по корпоративно управление самостоятелно, както и в партньорство с организации членове на УС на НККУ – АДВИБ и АИКБ, са организирани и проведени следните събития:

1. 12.02.2021 г. Полудневен уебинар на тема „Изготвяне на годишни доклади за отчитане на политиката за възнагражденията“. Събитието е посетено от 85 участници – представители на листвани компании;

2. 23.07.2021 г. Семинар на тема „Устойчиво развитие и нефинансово отчитане – развитие на нормативната уредба, добри практики и перспективи“. Събитието е посетено от над 120 участници – представители на листвани компании, държавни и общински публични предприятия;

3. 27.06.2022 г. Семинар с международно участие на тема „Нови тенденции при провеждане на общите събрания на акционерите – как акционерите поставят въпросите за климата пред корпоративните ръководства“. Събитието е посетено от 120 участници, като освен националните лектори, две от темите са водени от Daniele Vitale, Head of Governance, Georgeson и Davide Mastrosimone, Director Spain, wtvglobal.com;

4. 18.11.2022 г. – Шести годишен семинар с международно участие на тема „Годишно финансово и нефинансово отчитане на публичните компании 2023 г.“. Събитието е посетено от 130 участници – одитори, членове на одитни комитети, финансови директори, счетоводители и директори за връзки с инвеститорите. Лектори на събитието традиционно бяха представители на КФН, КПНРО, ИДЕС, като в изданието през 2022 г. бяха обсъдени и следните теми: „Нови задължения за участниците на финансовите пазари за нефинансовото отчитане в сила от 01.01.2023 г.“; „Отражение на Европейската таксономия за устойчиви дейности върху оповестяваните ESG данни и инвестициите“; „Как да говорим за корпоративни инициативи за устойчивост.“ В събитието взеха участие и чуждестранни лектори от Англия и Франция;

5. 17.02.2023 г. полудневен уебинар на тема „Нефинансово отчитане 2023. Регламент 2020/852 за Таксономията. Директивата за отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта – Какво предстои?“ Събитието е посетено от 90 участника;

6. 07.07.2023 г. Международна конференция „CORPORATE GOVERNANCE AND DECARBONIZATION TRANSFORMATION“. Събитието е посетено от над 120 участници присъствено и от над 170 участници онлайн, от 7 европейски страни. Лектори на събитието бяха представители на КФН, АИКБ, ОИСП, SGI Europe, SEG Poland, EuropeanIssuers, Envirometrics, Georgeson. Събитието беше открито от министъра на енергетиката на Република България – г-н Румен Радев – първият председател на НККУ.

В периода 2021 – 2023 г. членове на НККУ са изготвили следните становища и работни документи:

1. 2021 г. Позиция на НККУ относно липсата на основание за приемане на „Кодекс за отговорно поведение на дружествата“ на Green Finance & Energy Centre на БФБ;
2. Май 2023 г. участие на Даниела Пеева в изготвяне на становище: „Анализ на интеграцията на хората с увреждания на пазара на труда - мерки, стимули и предизвикателства на Икономически и социален съвет.“;
3. Юни 2023 г. Участие на Даниела Пеева съвместно с гл. секретар на АИКБ в изготвянето на становище на тема „Modern Business Responsibility – Avenues for elevating MSMEs' ability for successful transformation на European Economic and Social Committee“.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ И ДЕЙНОСТИ

Предвид извършения анализ на корпоративното управление в България през периода 2021 – 2023 г., може да бъде направен извод, че се наблюдават положителни тенденции за повишаване не само на качеството на разкриваната информация в декларациите за корпоративно управление, но и припознаването от корпоративните ръководства на добрите практики в корпоративното управление за просперитета на компаниите. Компаниите, които се търгуват на авторитетните и ликвидни сегменти на БФБ полагат изключително много усилия за следване на добри практики в областта на корпоративното управление и техните ръководства все по-често са ангажирани с отговорното управление на компаниите не само за постигане на максимална удовлетвореност на инвеститорите, но и на всички заинтересовани лица.

1. РОЛЯТА НА НККУ В ОПОВЕСТЯВАНИЯТА SAY ON CLIMATE.

В следващите няколко години следва да се задълбочи ролята на Националната комисия за корпоративно управление по въпросите, свързани с отчитане на устойчивостта, предвид нарастващата активност от страна на институционалните инвеститори за детайлна информация относно политиките на компаниите, свързани с изменението на климата. Институционалните инвеститори все повече обръщат внимание на това компаниите, в които инвестират, да бъдат лидери в областта на климата, като активно планират бъдещето на компанията с нулеви нетни въглеродни емисии и интегрират обратната връзка с акционерите в този процес.

2. РОЛЯТА НА НККУ В ЕФЕКТИВНИЯ МОНИТОРИНГ НА КОРПОРАТИВНОТО УПРАВЛЕНИЕ В ГОЛЕМИТЕ ПУБЛИЧНИ ПРЕДПРИЯТИЯ С ПРЕОБЛАДАЩО ДЪРЖАВНО И ОБЩИНСКО УЧАСТИЕ.

Все още обаче остава не добре обхванат секторът на публичните предприятия – държавни и общински. За същите липсва информация, която може да бъде анализирана и от там да бъде направен извод доколко публичните предприятия припознават принципите на доброто корпоративно управление в държавния и общински сектор. В този процес следва да играе ключова роля техният регулатор в лицето на Агенцията за публичните предприятия и контрол, като същата следва да припознае като поднадзорни

Мониторингов доклад, 2021-2023 г.

лица не само държавните предприятия, но и тези с общинско участие. По този начин ще се осъществява и по-ефективен мониторинг на корпоративното управление в „големите“ публични предприятия с преобладаващо държавно и общинско участие.

3. ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРЕДСТАВИТЕЛНОСТТА НА НККУ. Националната комисия за корпоративно управление следва да продължи своята политика за популяризиране на Националния кодекс за корпоративно управление сред „големите“ компании, които не се търгуват на регулиран пазар. Допълнително, за по-добра представителност, включително и за по-ефективно популяризиране на принципите на добро корпоративно управление, като членове на НККУ следва да бъдат привлечани и други организации на институционални инвеститори.

ЗА НАЦИОНАЛНАТА КОМИСИЯ
ПО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ:
Даниела Пеева – Председател от името
на АДВИБ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ

В анализа, експерти – юристи и икономисти, работещи към Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите в България, действаща като председател на Националната комисия за корпоративно управление до 01.03.2024 г., са използвали следните източници на информация:

1. Публична, регулирана информация, оповестена чрез x3News - специализиран медиен портал, чрез който емитентите на финансови инструменти изпълняват законовите си задължения по оповестяване пред обществеността на регулирана информация по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, която се поддържа от „Файненшъл Маркет Сървисиз“ ЕООД - дъщерно на „Българска Фондова Борса“ АД, достъпен на адрес - <https://www.x3news.com>;
2. Публична, регулирана информация, оповестена в Бюлетин на Инвестор БГ (<https://www.investor.bg/bulletin/>) - платформа, чрез която емитентите на финансови инструменти изпълняват законовите си задължения по оповестяване пред обществеността на регулирана информация;
3. Публична, регулирана информация, оповестена в Бюлетин на Инфосток (<https://www.infostock.bg/infostock/control/announcement>) – платформа, чрез която емитентите на финансови инструменти изпълняват законовите си задължения по оповестяване пред обществеността на регулирана информация;
4. Публична информация от електронната страница на БФБ АД (<https://www.bse-sofia.bg>);
5. Публична информация от електронната страница на КФН (<https://www.fsc.bg>);
6. Публична информация от електронната страница на АППК (<https://www.appk.government.bg>);
7. Публична информация от електронната страница на КПНРО (<https://www.cposa.bg>);
8. Публична информация, оповестена на електронните страници на 241 компании;
9. Карти за самооценка, предоставени от БФБ за периода 2021 – 2022 г.;
10. Декларации за корпоративно управление на 241 компании;
11. Данни от Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел (<https://portal.registryagency.bg/home-cr>) за членовете на корпоративните ръководства на 241 компании;

12. Анализ на нефинансовите декларации по чл. 48 Закона за счетоводството на 43 компании „големи“ предприятия като част от годишните им доклади за дейността.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ НА НАЦИОНАЛНАТА КОМИСИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ И ВРЪЗКИ С ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ И ИНСТИТУЦИИ

1. УЧАСТИЕ НА ЧЛЕНОВЕ НА УС НА НККУ В РАБОТНИ ГРУПИ В ЕВРОПЕЙСКИ И НАЦИОНАЛНИ ОРГАНИ И ОРГАНИЗАЦИИ

В периода 2021 – 2023 г. Даниела Пеева – Председател на УС на АДВИБ - Председателстващ НККУ, участва в следните работни групи и организации, свързани с темата за корпоративно управление:

- Член на HIGH LEVEL FORUM - CAPITAL MARKETS UNION DG FISMA;
- Член на AMI-SECO CORPORATE EVENTS GROUP - CEG - EUROPEAN CENTRAL BANK ADVISORY GROUP ON MARKET INFRASTRUCTURES FOR SECURITIES AND COLLATERAL;
- Член на THE ISSUERS STANDING COMMITTEE (ISC) CFSC CONSULTATIVE WORKING GROUP ESMA;
- Член на работна група към Министерство на труда и социалната политика за имплементация на Директива 2022/2381 относно постигане на баланс между половете в корпоративните ръководства на листваните компании;
- Член на работна субгрупа “Устойчиви финанси” към Министерство на финансите;
- Член на работна група 26 “Финансови услуги” към Министерство на финансите;
- Член на Консултативния съвет по Корпоративна социална отговорност към Министъра на труда и социалната политика;
- Член на Съвета по политики към и Съвета за малките емитенти към EuropeanIssuers.
- Член на Европейската мрежа на Националните кодекси по корпоративно управление;
- Член на European Corporate Governance Institute;

В периода 2021 – 2023 г. проф. Бистра Боева – член на НККУ, участва в следните работни групи и организации, свързани с темата за корпоративно управление:

- Член на Европейската мрежа на Националните кодекси по корпоративно управление;
- Член на работна група към Министерство на труда и социалната политика за имплементация на Директива 2022/2381 относно постигане на баланс между половете в корпоративните ръководства на листваните компании;
- Член на работна субгрупа “Устойчиви финанси” към Министерство на финансите;
- Член на EcoDa.

2. УЧАСТИЕ НА ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА УС НА НККУ В МЕЖДУНАРОДНИ КОНФЕРЕНЦИИ В ОБЛАСТТА НА КОРПОРАТИВНОТО УПРАВЛЕНИЕ

- 09.11.2021 г. Европейска конференция по корпоративно управление корпоративно управление - иновации и устойчиво развитие, Словения. В събитието участват 280 представители на бизнеса, неправителствените организации, академичната общност и на Европейската комисия, които обсъдиха доколко и как корпоративното управление допринася за решаване на въпросите на устойчивото развитие и конкурентоспособността;
- 16. 11. 2021 г. Втора годишна среща за 2021 г. на организациите, които са създали и поддържат Националните кодекси за корпоративно управление в Европа;
- 20.06.2022 г. Десети европейски форум на субектите на социалната и солидарна икономика, гр. Пловдив;
- Юни 2022 г. Конференция на European Corporate Governance Institute: Investor Sustainability Engagement, Амстердам;
- Септември 2022 г. Годишна конференция на European Corporate Governance Institute: Capitalism Revisited | Responsible Investment;
- Октомври 2022 г. Конференция на European Corporate Governance Institute: Inaugural ECGI Responsible Capitalism Summit;
- Ноември 2022 г. Европейска конференция по корпоративно управление корпоративно управление, Чехия.;
- Ноември 2022 г. участие в SME Асамблея на ЕК, Прага;
- Март 2023 г. участие в годишна среща за 2022 г. в Брюксел на организациите, които са създали и поддържат Националните кодекси за корпоративно управление в Европа;

- Септември 2023 г. Годишна конференция на European Corporate Governance Institute: Perspectives on Corporate Purpose, Копенхаген;
- Ноември 2023 г. участие в SME Асамблея на ЕК, Билбао.